

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Дел. № 2/К.С. 2/2003
Дата 25.02.2003

Изм. № 70/03г.
гр. София, 24.02.03г.
К.Вен.к.д. № 2/2003г.
Да се разглеждат за
всяко заседание
25.02.2003г.

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

на

ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

**УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА
КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,**

На основание определение от 06.02.2003 год., с което Върховният административен съд е конституиран като заинтересована страна по к.д. № 2/2003 год. на Конституционния съд и във връзка с чл.18 ал.2 ЗКС изразяваме следното становище по делото, образувано по искането на Пленума на Върховния касационен съд за установяване противоконституционност на разпоредбата на чл.2 ал.2 т.2 от Закона за бюджета на Република България за 2003 год., алтернативно - за установяване противоконституционност на целия закон.

В съответствие с установения в чл. 8 от Конституцията принцип за разделение на държавната власт и съгласно разпоредбите на чл. 117, ал. 2 и ал. 3 на основния закон съдебната власт е независима и има самостоятелен бюджет. С даденото задължително тълкуване на ал. 3 на чл. 117 с Решение № 18 от 16.12.1993 г. по к.д. № 19/1993 г. Конституционният съд пояснява, че органите на изпълнителната власт в лицето на Министерския съвет и на Министерството на финансите не упражняват компетентности в процеса на съставяне, изпълнение и отчитане на бюджета на съдебната власт. Тези органи само включват бюджета на съдебната власт като съставна част на

83

годишния общодържавен бюджет, който Министерският съвет внася в Народното събрание. Само посоченият конституционен текст и даденото тълкуване от Конституционния съд, с оглед разпоредбата на чл. 5, ал. 1 и 2 от Конституцията, са достатъчно основание да се приеме, че в обжалваната част Закона за държавния бюджет за 2003 г. е противоконституционен, както е установено в мотивите на определение № 10958 от 04.12.2002 г. по административно дело № 10159/2002 г. на ВАС.

Независимо от това, следва да се отбележи, че заложените в Конституцията принцип за самостоятелен бюджет на съдебната власт е доразвит в Закона за устройство на държавния бюджет и Закона за съдебната власт. В чл. 4, ал. 1 на ЗУДБ изрично е предвидено, че държавният бюджет обхваща републиканския бюджет и бюджета на съдебната власт. В тази връзка в ЗУДБ, както и в ЗСВ изрично е регламентиран и различен ред за съставяне на проектобюджета на съдебната власт в сравнение с републиканския. Съгласно чл. 16, ал. 1 от ЗУДБ и чл. 196, ал. 2 от ЗСВ проектобюджетът на съдебната власт за съответната година се съставя от Висшия съдебен съвет и се предоставя на Министерския съвет / министъра на финансите/ за включване като част от проекта на Закона за държавния бюджет. С чл. 20, ал. 2 от ЗУДБ и чл. 196, ал. 3 от ЗСВ изрично е въведена забрана за Министерския съвет да извършва промени в проектобюджета на съдебната власт. Министерският съвет е задължен да го внесе в Народното събрание във вида, в който му е предоставен от Висшия съдебен съвет. Министерският съвет не притежава никакви компетенции по отношение на бюджета на съдебната власт. Министерският съвет може да направи цялостна или частична преценка на проектобюджета на съдебната власт и да изрази несъгласие със съдържащите се в него позиции и разходи пред Народното събрание и неговите парламентарни комисии. Единствено и само Народното събрание може да се произнесе по направените преценки и възражения и окончателно да реши всички въпроси относно общия обем на бюджета на съдебната власт и разпределянето на видовете разходи.

Следователно при съставяне на проекта за Закона за държавния бюджет за 2003 г. правителството не е могло да изготви свой проект за бюджет на съдебната власт. Съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗУДБ държавният бюджет обхваща републиканския бюджет и бюджета на съдебната власт. От тази законова разпоредба, и като се има предвид, че Министерският съвет не

може да упражнява каквато и да било компетентност по отношение на самостоятелния бюджет на съдебната власт, следва, че разходната част на проекта за държавен бюджет е сбор от разчетите на републиканския проектобюджет и проектобюджета на съдебната власт. С оглед на това, правителството не може да обвързва разходната част на републиканския проект за държавен бюджет с изготвения от него проект за бюджет на съдебната власт. Правителството фактически не е включило изготвения и представен от Висшия съдебен съвет проект в републиканския проектобюджет, с което е нарушило задължението си за консолидиране на проекта на бюджета на съдебната власт към проекта за републиканския държавен бюджет. Народното събрание е обсъдило и гласувало бюджет на съдебната власт по проекта на Министерския съвет, който не осигурява нормалното функциониране на съдебните органи. Нарушена е процедурата по изготвяне и приемане на Закона да държавния бюджет за 2003 г. в частта за бюджета на съдебната власт - чл.8, чл.117, ал.2 и 3, във връзка с чл.84, т.2 и чл.4, ал.1 от Конституцията. Законът в атакуваната част противоречи и на целта на конституционните разпоредби, регламентиращи независимостта на съдебната власт и самостоятелността на нейния бюджет, с оглед обезпечаване осъществяването на конституционно установените ѝ правомощия.

Уважаеми госпожи и господа конституционни съдии, предвид изложеното считаме, че искането на Пленума на Върховния касационен съд по к.д. № 2/2003 г. на Конституционния съд, е основателно.

[Handwritten signature]
 /Вл. Славов/